

Geometrija 3

Zadaci po kojima se drže vežbe

1 Krive

1.1. Skicirati i parametrizovati sledeće krive:

- (a) prava, krug, elipsa, hiperbola, parabola;
- (b) lančanica;
- (c) traktrisa;
- (d) cikloide, epicikloide, hipocikloide (specijalno kardioda, astroida);
- (e) Arhimedova spirala, logaritamska spirala, sinusoidne spirale;
- (f) Kasinijevi ovali (specijalno Bernulijeva lemniskata);
- (g) kružni heliks (zavojnica), konusni heliks;
- (h) Vivijanijeva kriva.

1.2. Ispitati regularnost krivih zadatih parametrizacijom:

- (a) $\alpha(t) = (\cos t, \sin t)$, $t \in (-\pi, \pi)$;
- (b) $\beta(u) = (\cos u^3, \sin u^3)$, $u \in (-\sqrt[3]{\pi}, \sqrt[3]{\pi})$.

Da li su ove krive ekvivalentne?

1.3. Dokazati da skup $\mathcal{A} = \{(x, |x|) \mid x \in \mathbb{R}\}$ nije slika regularne krive. Da li je ovaj skup trag (slika) neke glatke krive?

- 1.4. (a) Neka je $F : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ glatka funkcija i (x_0, y_0) tačka za koju važi $F(x_0, y_0) = 0$. Dokazati da je $\nabla F(x_0, y_0) = \left(\frac{\partial F}{\partial x}, \frac{\partial F}{\partial y}\right)|_{(x_0, y_0)} \neq 0$ dovoljan uslov da skup tačaka datih uslovom $F(x, y) = 0$ bude lokalno (u nekoj okolini tačke (x_0, y_0)) trag regularne krive. Da li je taj uslov i potreban?
- (b) Odrediti singularne tačke krivih zadatih sa $y^2 = \frac{x^3}{2a-x}$ (Dioklesova cisoida), $y^2 = \frac{x(x-a)^2}{2a-x}$ (strofoida), $a > 0$, i skicirati ih.

1.5. Izračunati dužinu sledećih krivih:

- (a) $y = \ln \cos x$, $x \in (0, \frac{\pi}{3})$;
- (b) $x = t - \frac{1}{2} \operatorname{sh} 2t$, $y = 2 \operatorname{ch} t$, $t \in (0, 2)$;
- (c) $\beta(t) = (a \cos t, a \sin t, bt)$, $a > 0$, $t \in (0, 2\pi)$;
- (d) $\rho = a(1 + \cos \theta)$; (kardioda)
- (e) $\rho = a\theta$, $\theta \in (0, 2\pi)$. (Arhimedova spirala)

1.6. Naći prirodnu parametrizaciju krivih:

- (a) kruga $\alpha(t) = (r \cos t, r \sin t)$, $t \in (0, 2\pi)$, $r > 0$;
- (b) heliksa $\beta(t) = (a \cos t, a \sin t, bt)$, $a > 0$, $b \in \mathbb{R}$;
- (c) lančanice $y = a \operatorname{ch} \frac{x}{a}$, $a > 0$;
- (d) elipse $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$, $a, b > 0$;
- (e) parabole $y = x^2$.

1.7. Dokazati da je ugao između vektora položaja i tangente logaritamske spirale $\rho = ca^\theta$ ($a > 0$, $c > 0$) konstantan.

1.8. Dokazati da je dužina odsečka tangentne linije astroide $x^{\frac{2}{3}} + y^{\frac{2}{3}} = a^{\frac{2}{3}}$, $a > 0$, određenog koordinatnim osama konstantna.

1.9. Data je regularna ravanska kriva α i tačke P i Q van nje. Neka je M_0 tačka krive u kojoj zbir rastojanja $PM + QM$, $M \in \alpha$, dostiže minimum. Dokazati da je simetrala ugla $\angle PM_0Q$ normalna na tangentu krive α u tački M_0 .

1.10. Naći Freneov reper, krivinu, radijus (poluprečnik) krivine i torziju sledećih krivih:

- (a) $\alpha(t) = (r \cos t, r \sin t)$, $r > 0$;
 (b) $\beta(t) = (a \cos t, a \sin t, bt)$, $a > 0$.

1.11. (a) Odrediti Darbuov vektor X koji zadovoljava:

$$\begin{aligned} T' &= X \times T, \\ N' &= X \times N, \\ B' &= X \times B. \end{aligned}$$

(b) Odrediti Darbuov vektor kružnog heliksa.

1.12. Neka je $\alpha : I \rightarrow \mathbb{R}^3$ prirodno parametrizovana kriva. Dokazati:

- (a) $[B', B'', B'''] = \tau^5 \left(\frac{\kappa}{\tau}\right)'$, $\tau \neq 0$;
 (b) $[T', T'', T'''] = \kappa^5 \left(\frac{\tau}{\kappa}\right)'$, $\kappa \neq 0$.

1.13. Neka je $\alpha : I \rightarrow \mathbb{R}^3$ prirodno parametrizovana kriva. Ako je $\kappa(s) = 0$, tada je α deo prave. Dokazati.

1.14. Ako sve tangentne linije regularne parametrizovane krive sadrže fiksnu tačku, tada slika te krive pripada nekoj pravoj.

1.15. Sferna kriva konstantne krivine je deo kruga. Dokazati.

1.16. Neka je $\alpha : I \rightarrow \mathbb{R}^3$ prirodno parametrizovana kriva i $\kappa(s) \neq 0$. Dokazati da su sledeći stavovi ekvivalentni:

- (a) α je ravanska kriva;
 (b) B je konstantan vektor;
 (c) $\tau(s) = 0$ za sve $s \in I$.

1.17. Dokazati da je sledeća kriva ravanska $\alpha(t) = \left(\frac{1+t}{1-t}, \frac{1}{1-t^2}, \frac{1}{1+t}\right)$, $t \in (-1, 1)$ i naći ravan u kojoj leži.

1.18. Neka je $\alpha(s) : I \rightarrow \mathbb{R}^3$, $0 \in I$, $\kappa \neq 0$ prirodno parametrizovana kriva. Dokazati da je $[x - \alpha(0), \alpha'(0), \alpha''(0)] \equiv 0$ jednačina oskulatorne ravni u tački $\alpha(0)$.

1.19. Dokazati da se sve oskulatorne ravni neke regularne krive sa krivinom različitom od nule seku u jednoj tački akko je ta kriva ravanska.

1.20. Neka je $\alpha : I \rightarrow \mathbb{R}^3$ regularna kriva parametrizovana dužinom luka s , krivine $\kappa \neq 0$ i $0 \in I$.

(a) Dokazati da za sve tačke s u dovoljno maloj okolini tačke $0 \in I$ važi

$$\alpha(s) = \left(s - \frac{\kappa_0^2}{6}s^3 + o(s^3)\right) T(0) + \left(\frac{\kappa_0}{2}s^2 + \frac{\kappa_0'}{6}s^3 + o(s^3)\right) N(0) + \left(\frac{\kappa_0\tau_0}{6}s^3 + o(s^3)\right) B(0),$$

gde je $\alpha(0) = (0, 0, 0)$, $\kappa_0 = \kappa(0)$, $\kappa_0' = \kappa'(0)$, $\tau_0 = \tau(0)$. Prethodni izraz naziva se lokalna kanonska forma krive α .

(b) Skicirati (približno) projekcije krive na oskulatornu, normalnu i rektifikacionu ravan.

1.21. Dokazati da važe Freneove formule za regularnu krivu $\alpha(t)$, $\kappa \neq 0$, parametrizovanu proizvoljnim parametrom t ($v = s' = \|\alpha'\|$):

$$\begin{aligned} T'(t) &= v\kappa(t)N(t) \\ N'(t) &= -v\kappa(t)T(t) + v\tau(t)B(t) \\ B'(t) &= -v\tau(t)N(t). \end{aligned}$$

1.22. Neka je $\alpha(t)$, $t \in I$, regularna kriva. Pretpostavimo da postoji $a \in \mathbb{R}^3$ tako da je $(\alpha(t) - a) \perp T(t)$ za svako $t \in I$. Dokazati da je $\alpha(t)$ sferna kriva.

1.23. Dokazati da važe sledeće formule za krivu α parametrizovanu proizvoljnim parametrom:

$$\begin{aligned} \text{(a)} \quad T &= \frac{\alpha'}{\|\alpha'\|}; & \text{(d)} \quad \kappa &= \frac{\|\alpha' \times \alpha''\|}{\|\alpha'\|^3}; \\ \text{(b)} \quad B &= \frac{\alpha' \times \alpha''}{\|\alpha' \times \alpha''\|}; & \text{(e)} \quad \tau &= \frac{[\alpha', \alpha'', \alpha''']}{\|\alpha' \times \alpha''\|^2}; \\ \text{(c)} \quad N &= \frac{(\alpha' \times \alpha'') \times \alpha'}{\|\alpha'\| \|\alpha' \times \alpha''\|}; & \text{(f)} \quad \kappa_z &= \frac{x'y'' - x''y'}{(x'^2 + y'^2)^{\frac{3}{2}}}. \end{aligned}$$

1.24. Neka je ravanska kriva α zadana polarnom parametrizacijom $\rho = \rho(\theta)$.

- (a) Dokazati da je dužina krive α na segmentu $[a, b]$ data formulom $L(\alpha) = \int_a^b \sqrt{(\rho')^2 + \rho^2} d\theta$.
 (b) Dokazati da je označena krivina krive α data sa $\kappa_z(\theta) = \frac{2(\rho')^2 - \rho\rho'' + \rho^2}{((\rho')^2 + \rho^2)^{\frac{3}{2}}}$.
 (c) Odrediti krivinu Arhimedove spirale $\rho = a\theta$, $a > 0$.

1.25. Odrediti ravansku krivu (do na izometrijsku transformaciju) ako je data njena označena krivina:

$$\text{(a)} \quad \kappa_z(s) = \frac{1}{as+b}, \quad a, b \neq 0; \quad \text{(b)} \quad \kappa_z(s) = \frac{1}{1+s^2}.$$

1.26. Data je kriva $\alpha(t) = (\sqrt{2} \cos t + \sin t + 1, -\sqrt{2} \sin t + 2, -\sqrt{2} \cos t + \sin t + 3)$.

- (a) Izračunati krivinu i torziju date krive.
 (b) Detaljno opisati krivu. Odrediti krivu $\beta : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^3$ koja leži u xy -ravni, kao i izometriju I prostora $\mathbb{R}^3$ za koje važi $I \circ \beta = \alpha$.

1.27. Uopštena zavojna linija (heliks) je prostorna kriva čiji tangentni vektor zaklapa konstantan ugao $\theta \in (0, \pi)$, $\theta \neq \frac{\pi}{2}$, sa fiksim nenula vektorom $v \in \mathbb{E}^3$. Uopšteni heliks leži na cilindru čije su izvodnice određene pravcem v i tačkama krive. Dokazati da je kriva uopštena zavojna linija akko važi jedan od uslova:

- (a) normale su normalne na v ;
 (b) binormale grade konstantan ugao sa v ;
 (c) $\frac{\kappa}{\tau} = \text{const}$.

1.28. Data je kriva $\gamma(t) = (at, bt^2, ct^3)$, $a, b, c \neq 0$.

- (a) Dokazati da je γ uopšteni heliks akko je $3ac = \pm 2b^2$.
 (b) Ako je $3ac = 2b^2$, odrediti fiksim vektor v i ugao θ između vektora v i tangente krive γ u proizvoljnoj tački.

1.29. Evoluta regularne prirodno parametrizovane krive $\alpha : I \rightarrow \mathbb{R}^2$ je kriva $\beta : I \rightarrow \mathbb{R}^2$ definisana u tačkama gde je $\kappa(s) \neq 0$, data sa $\beta(s) = \alpha(s) + \frac{1}{\kappa(s)}N(s)$.

- (a) Ispitati regularnost i odrediti označenu krivinu i Freneov reper krive β preko odgovarajućih veličina krive α .
 (b) Dokazati da je evoluta krive α geometrijsko mesto centara oskulatornih krugova krive α .
 (c) Odrediti evolutu elipse.

2 Površ

- 2.1.** (a) Neka je $\alpha(u)$ regularna kriva i neka je $\beta(u) \neq 0$ vektorsko polje duž krive α . Odrediti pod kojim uslovima je $f(u, v) = \alpha(u) + v\beta(u)$ regularna elementarna površ.
- (b) Primeri pravolinijskih površi: ravan, helikoid, Mebijusova traka, jednograni hiperboloid, hiperbolički paraboloid, cilindar, konus, konoidne površi.
- 2.2.** Neka je $\alpha(t) = (f(t), 0, g(t))$, $a < t < b$, regularna 1 – 1 kriva klase C^k i $f > 0$.
- (a) Dokazati da je slika površi $r(u, v) = (f(u) \cos v, f(u) \sin v, g(u))$, $a < u < b$, $0 < v < 2\pi$ dobijena rotacijom slike krive α oko z -ose.
- (b) Dokazati da je r regularna elementarna površ.
- (c) Odrediti koordinatne krive površi r i uglove koje one zaklapaju.
- (d) Odrediti odgovarajuću parametrizaciju ako kriva α rotira oko x -ose, odnosno y -ose.
- (e) Primeri rotacionih površi: sfera, katenoid, torus, jednograni hiperboloid, dvograni hiperboloid, kružni paraboloid, pseudosfera, cilindar, konus.
- 2.3.** Dokazati da je skup rešenja jednačine $f(x, y, z) = x^5 + x^3 + y^3 + y^2 + z^3 + z^2 + 1 = 0$ regularna površ i naći njenu tangentnu ravan u proizvoljnoj tački (x_0, y_0, z_0) površi.
- 2.4.** Dokazati da zapremina tetraedra koji se dobija u preseku koordinatnih osa i tangentne ravni površi $xyz = a^3$ ne zavisi od izbora tačke površi u kojoj se razmatra tangentna ravan.
- 2.5.** Ispitati da li je površ $r(u, v) = ((1 + u \sin \frac{v}{2}) \cos v, (1 + u \sin \frac{v}{2}) \sin v, u \cos \frac{v}{2})$, $-\frac{1}{2} < u < \frac{1}{2}$, $-\pi < v < \pi$ regularna. Izračunati normalno vektorsko polje $n(0, v)$. Dokazati da je $\lim_{v \rightarrow -\pi} r(0, v) = \lim_{v \rightarrow \pi} r(0, v)$ i $\lim_{v \rightarrow -\pi} n(0, v) = -\lim_{v \rightarrow \pi} n(0, v)$.
- 2.6.** (a) Dokazati da gornja polovina kružnog konusa $z^2 = x^2 + y^2$ nije regularna površ.
- (b) Dat je konus $z = \sqrt{3}\sqrt{x^2 + y^2}$, $(x, y) \neq 0$. Odrediti koeficijente prve fundamentalne forme ove površi.
- 2.7.** Dat je jednograni hiperboloid $x^2 - y^2 + z^2 = 1$. Parametrizovati ovu površ i naći koeficijente prve fundamentalne forme.
- 2.8.** Neka je $U = \{(\theta, \varphi) \mid -\frac{\pi}{2} < \theta < \frac{\pi}{2}, 0 < \varphi < 2\pi\}$ i $f : U \subset \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^3$ i $f(\theta, \varphi) = (\cos \theta \cos \varphi, \cos \theta \sin \varphi, \sin \theta)$ parametrizacija dela sfere $\mathbb{S}^2$.
- (a) Pokazati da su krive (*loksodrome*) na sferi koje zaklapaju konstantan ugao α sa meridijanima date jednačinama
- $$\ln \operatorname{tg} \left(\frac{\pi}{4} - \frac{\theta}{2} \right) = \pm(\varphi + C) \operatorname{ctg} \alpha, \quad C \in \mathbb{R}.$$
- (b) Izračunati dužinu jedne od tih krivih.
- (c) Izračunati površinu dela jedinične sfere između dva meridijana i dve paralele.
- 2.9.** Data je površ $x = u \cos v$, $y = u \sin v$, $z = u^2$. Odrediti ugao između krivih $v = u + 1$ i $v = 3 - u$.
- 2.10.** Izračunati površinu torusa.
- 2.11.** Dokazati da krive familija $u_1(v) = C_1 e^{\frac{1}{\sqrt{2}}v}$ i $u_2(v) = C_2 e^{-\frac{1}{\sqrt{2}}v}$ polove uglove između koordinatnih linija površi $f(u, v) = (u \cos v, u \sin v, u)$, $u > 0$.
- 2.12.** (a) Dokazati da su lokalne koordinate na sferi dobijene iz stereografske projekcije konformne, tj. da su ravan i sfera bez tačke konformno ekvivalentne.
- (b) Pokazati da su loksodrome na sferi slike odgovarajućih logaritamskih spirala iz karte pri stereografskoj projekciji.
- 2.13.** Neka je druga fundamentalna forma površi $f = f(u, v)$ identički jednaka nuli. Dokazati da je površ deo ravni.

2.14. Dat je jednograni hiperboloid $x^2 + y^2 - z^2 = 1$.

- (a) Odrediti Gausovu i srednju krivinu.
- (b) Odrediti Kristofelove simbole druge vrste.

2.15. Neka je $\alpha = \alpha(u)$ prirodno parametrizovana kriva čija je krivina $\kappa = \kappa(u) \neq 0$ i torzija $\tau = \tau(u) \neq 0$. Izračunati Gausovu i srednju krivinu tangentne površi $f(u, v) = \alpha(u) + vT(u), v > 0$, pri čemu je $T = T(u)$ tangentni vektor krive α .

2.16. Odrediti geodezijske krivine koordinatnih linija helikoida $r(u, v) = (u \cos v, u \sin v, v)$.

2.17. Neka je γ prirodno parametrizovana kriva čiji trag pripada slici elementarne površi r . Označimo sa $\kappa, \kappa_n, \kappa_g$ redom krivinu, normalnu krivinu i geodezijsku krivinu krive γ , sa N i n normalno vektorsko polje krive i površi i sa θ ugao između njih, duž krive γ . Dokazati:

- (a) $\kappa^2 = \kappa_n^2 + \kappa_g^2$;
- (b) $\kappa_n = \kappa \cos \theta$ (u tačkama duž krive gde je vektor N definisan, tj. gde je $\kappa \neq 0$);
- (c) ako je kriva γ u normalnom sečenju (u svim tačkama), tada je $\kappa_n = \pm \kappa$ i $\kappa_g = 0$.

2.18. a) Izračunati normalnu krivinu sfere poluprečnika R u proizvoljnoj tački i u pravcu proizvoljnog tangentnog vektora.

- b) Dokazati da za krivinu κ prirodno parametrizovane krive α čiji trag leži na jediničnoj sferi poluprečnika R važi nejednakost $\kappa \geq \frac{1}{R}$.

2.19. Odrediti geodezijske linije cilindra.

2.20. Ako je $\alpha(s) = f(u(s), v(s))$ prirodna parametrizacija geodezijske linije na površi $f = f(u, v)$ za koju je $E = E(u), F = 0, G = G(u)$, dokazati da je $\sqrt{G} \cos \theta = c = \text{const}$ pri čemu je θ ugao između geodezijske linije i v -parametarske krive $u = \text{const}$.

2.21. Neka je $f = f(u, v)$ deo površi na kojem su u i v -parametarske krive ortogonalne i koeficijenti prve osnovne forme zavise samo od jednog parametra u . Tada se geodezijske linije uvek mogu naći integracijom, tj. tada važi:

- (a) u -parametarske krive ($v = \text{const}$) su geodezijske linije.
- (b) v -parametarske krive ($u = \text{const} = u_0$) su geodezijske linije akko je $G_u(u_0) = 0$.
- (c) kriva oblika $\alpha(u) = r(u, v(u))$ je geodezijska linija akko je $v = \pm \int \frac{C\sqrt{E}}{\sqrt{G}\sqrt{G-C^2}} du, C = \text{const}$.

2.22. Površ $f = f(u, v)$ naziva se Liuvilova površ ako je $E = G = U + V$ i $F = 0$, pri čemu je U funkcija samo po u i V funkcija samo po v . Ako je $\gamma(s) = f(u(s), v(s))$ prirodno parametrizovana geodezijska linija na ovoj površi, dokazati da je $U \sin^2 \theta - V \cos^2 \theta = \text{const}$, pri čemu je θ ugao između geodezijske linije i u -parametarske krive $v = \text{const}$.

2.23. Data je rotaciona površ $r(u, v) = (f(u) \cos v, f(u) \sin v, g(u))$. Dokazati:

- (a) Svaki meridijan (u -parametarska kriva) je geodezijska linija.
- (b) Paralela (v -parametarska kriva) je geodezijska linija akko su tangente meridijana paralelne osi rotacije u svim tačkama paralele.

2.24. (a) Dokazati da su koordinatne linije površi bez umbiličkih tačaka linije krivine akko je $F = 0 = f$.

- (b) Dokazati da su meridijani i paralele rotacionih površi linije krivine.

2.25. Dokazati da su koordinatne linije površi za koju važi $f \neq 0$ asimptotske linije akko je $e = 0 = g$.

2.26. Naći glavne krivine, linije krivine i asimptotske krive Eneperove površi $r(u, v) = (u - \frac{u^3}{3} + uv^2, v - \frac{v^3}{3} + vu^2, u^2 - v^2)$.

2.27. Dokazati da u hiperboličkim tačkama površi postoje tačno dva asimptotska pravca, kao i da su oni simetrični u odnosu na glavne pravce u toj tački.

2.28. Odrediti eliptičke, paraboličke i hiperboličke tačke na torusu.

2.29. Neka je $r : \mathcal{U} \rightarrow \mathbb{R}^3$ elementarna površ i $(u_0, v_0) \in \mathcal{U}$ fiksirana tačka. Označimo sa $\rho(u, v)$ rastojanje tačke $r(u, v)$ od tangentne ravni površi r u tački $P = r(u_0, v_0)$.

(a) Dokazati da za tačke (u, v) koje su u dovoljno maloj okolini tačke (u_0, v_0) važi

$$\rho(u, v) = \frac{1}{2}\Pi(u - u_0, v - v_0) + o(\|(u - u_0, v - v_0)\|^2).$$

(Identifikovane su (u, v) -ravan parametara i tangentna ravan površi u tački P .)

(b) Dokazati da se za dovoljno malo $\varepsilon > 0$ skup tačaka površi za koje je $\rho(u, v) = \frac{1}{2}\varepsilon^2$ može aproksimirati krivom $\kappa_1 x^2 + \kappa_2 y^2 = 1$, gde su κ_1 i κ_2 glavne krivine površi r u tački (u_0, v_0) .

(c) Diskutovati koja se kriva dobija u (b), u zavisnosti od tipa tačke P (eliptička, hiperbolička, parabolička, planarna).

2.30. Neka je $\alpha(s) = (\alpha_1(s), \alpha_2(s))$ prirodno parametrizovana kriva čija slika pripada tragu površi $r = r(u, v)$. Posmatrajući $n(s) = n(\alpha_1(s), \alpha_2(s))$ duž slike krive α , da li vektorska polja T, S, n čine ortonormiranu bazu vektorskog prostora $\mathbb{R}^3$ duž slike krive γ ? Dokazati formule analogne Frene-Sereovim formulama:

(a) $T' = \Pi(T, T)n + \kappa_g S;$

(b) $S' = -\kappa_g T + \Pi(T, S)n;$

(c) $n' = -\Pi(T, T)T - \Pi(T, S)S.$

2.31. Dokazati da su helikoid i katenoid (na odgovarajući način parametrizovani) izometrične površi.

2.32. Dokazati da normalna projekcija valjka $x^2 + y^2 = 1, |z| < 1$ na jediničnu sferu $x^2 + y^2 + z^2 = 1$ (bez polova) nije izometrija, ali čuva površine.

2.33. (a) Dokazati da su ravan (bez tačke) i konus $z = \sqrt{3}\sqrt{x^2 + y^2}$ (bez vrha) difeomorfne površi.

(b) Dokazati da su ravan i konus $z = \sqrt{3}\sqrt{x^2 + y^2}$ lokalno izometrični.

(c) Odrediti rastojanje između tačaka $A(0, 1, \sqrt{3})$ i $B(0, -1, \sqrt{3})$ na konusu.